

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 584/2024-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a sudcov Ladislava Duditřa a Rastislava Kařřáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. B1-5Pc/14/2018 (v období po právoplatnosti nálezU Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 543/2023-30 z 11. januára 2024) a postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 15Cop/150/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 23. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava II (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-5Pc/14/2018 [v období po právoplatnosti nálezU Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 543/2023-30 z 11. januára 2024 (ďalej aj „napadnuté konanie mestského súdu“)] a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15Cop/150/2023 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“). Navrhuje v napadnutom konaní mestskému súdu prikázať konať bez zbytočných prieťahov a domáha sa priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 12 000 eur voči mestskému súdu a v sume 2 000 eur voči krajskému súdu, ako aj náhrady trov konania spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka má v konaní vo veci samej procesné postavenie navrhovateľky; návrhom na Okresnom súde Bratislava I [ďalej len „okresný súd“ (v súčasnosti mestský súd)] doručeným 24. apríla 2018 sa domáhala určenia výživného pre manželku (sťažovateľku) v sume 1 400 eur mesačne. Okresný súd návrh sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 5Pc/14/2018 z 1. februára 2023 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol; jeho písomné vyhotovenie bolo sťažovateľke doručené 16. júla 2023. Proti rozsudku okresného súdu podala 26. júla 2023 odvolanie, ktoré bolo krajskému súdu predložené 10. októbra 2023.

3. Sťažovateľka ďalej uviedla, že v minulosti sa v danej veci už obrátila s ústavnou sťažnosťou na ústavný súd, ktorý nálezom č. k. III. ÚS 543/2023-30 z 11. januára 2024 (ďalej len „nález ústavného súdu z 11. januára 2024“) vyslovil porušenie jej práva na konanie bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom okresného súdu (v súčasnosti mestského súdu) v jeho napadnutom konaní.

4. Ústavný súd preverovaním aktuálneho stavu napadnutých konaní zistil (dopytom na informačnom centre krajského súdu), že krajský súd o odvolaní rozhodol uznesením sp. zn. 15Cop/150/2023 zo 16. októbra 2024 (ďalej len „uznesenie krajského súdu zo 16. októbra 2024“), ktorým zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V čase overovania (12. novembra 2024) sa spis nachádzal u zákonnej sudkyne na účel vypracovania rozhodnutia.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka namietala, že ako mestský súd, tak aj krajský súd v ich napadnutých konaniach postupovali nesústreďene a neefektívne. Poukázala na to, že v prípade napadnutého konania ide o tzv. prioritné „statusové“ konanie vyznačujúce sa nutnosťou postupovať s výnimočnou rýchlosťou. Zároveň uvedené konanie patrí svojím charakterom medzi bežnú agendu všeobecných súdov bez zásadnej právnej a faktickej zložitosti. Argumentovala tým, že v dôsledku zrušenia prvoinštančného rozsudku odvolacím súdom sa celé konanie vráti späť na mestský súd, čím sa jej právna neistota naďalej predlžuje.

6. Vo vzťahu k postupu krajského súdu v jeho napadnutom konaní navyše argumentovala, že krajský súd o jej odvolaní rozhodoval neprimerane dlhú dobu takmer jeden rok, čo je podľa nej v takýchto typoch konania neprípustné. Tiež namietala, že do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti jej nebolo rozhodnutie odvolacieho súdu doručené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu a krajského súdu v ich napadnutých konaniach.

8. Ústavný súd v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prietáhov, resp. ak argumenty

v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

9. V súlade so svojou konštantnou judikatúrou ústavný súd zároveň uvádza, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 550/2020).

10. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 256/2024).

III.1. K namietanému porušeniu označených práv postupom mestského súdu:

11. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na konanie bez zbytočných priet'ahov v tomto napadnutom konaní ústavný súd v prvom rade poukazuje na to, že predmetom preskúmania postupu mestského súdu (ako nástupcu okresného súdu) môže byť len jeho konanie od vydania nálezu ústavného súdu z 11. januára 2024 (resp. od jeho právoplatnosti zo 16. januára 2024). Teda ústavný súd v danom prípade môže posudzovať prípadnú ústavnú udržateľnosť postupu mestského súdu len v tomto období (aj keď sťažovateľka poukazovala na celé trvanie konania od podania návrhu).

12. Ako vyplýva z predchádzajúcich častí tohto rozhodnutia, odvolanie proti rozsudku okresného súdu bolo krajskému súdu predložené 10. októbra 2023 (teda pred vydaním uvedeného nálezu ústavného súdu) a v súčasnej dobe sa spis ešte stále (aj keď už po rozhodnutí o podanom odvolaní) nachádza na krajskom súde. Teda mestský súd (zatiaľ) po rozhodnutí o predchádzajúcej ústavnej sťažnosti nemal žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť priebeh napadnutého konania. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu:

13. Pokiaľ ide o napadnuté konanie krajského súdu, to bolo začaté predložením mu odvolania 10. októbra 2023 a vyústilo do vydania uznesenia krajského súdu zo 16. októbra 2024. O podanom odvolaní sťažovateľky tak odvolací súd rozhodol za jeden rok (aj keď ešte nebolo rozhodnutie písomne vypracované).

14. Ústavný súd zdôrazňuje, že aj keď krajský súd (ako súd odvolací) vo veci nevykonáva pojednávanie či ďalšie dokazovanie, musí sa pred vydaním rozhodnutia vo veci samej oboznámiť s na vec sa vzťahujúcim súdnym spisom a podkladmi potrebnými na rozhodnutie. Teda aj keď to „navonok“ môže pôsobiť, že krajský súd by mohol byť nečinný, podľa názoru ústavného súdu by bolo takéto nazeranie na napadnuté konanie a činnosť krajského súdu v rámci neho veľmi zjednodušené, ba až skreslené. V tejto súvislosti ústavný súd dáva do pozornosti, že ak krajský súd

vo veci koná ako súd odvolací a jeho úlohou je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony ani nie je povinný nariadiť pojednávanie, to však neznamená, že sa vecou nezaobera a že je v odvolacom konaní nečinný (obdobne I. ÚS 136/2022). Takto je preto potrebné nazerať aj na napadnuté konanie krajského súdu (obzvlášť v situácii, keď už bolo jeho rozhodnutie aj vyhlásené).

15. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (III. ÚS 421/2017, III. ÚS 106/2018) vyplýva, že ústavne akceptovateľná doba odvolacieho konania je jeden rok (IV. ÚS 559/2021). A napadnuté konanie podľa ústavného súdu jednoznačne spĺňa túto akceptovateľnú lehotu, zohľadniac pritom aj jeho charakter, resp. predmet vyžadujúci si prioritné konanie súdu.

16. Zároveň je zrejmé, že v čase doručenia tejto ústavnej sťažnosti nedošlo ani k uplynutiu 30-dňovej lehoty na písomné vypracovanie rozhodnutia. Preto ani sťažovateľkou namietané nedoručenie (v čase podania tejto ústavnej sťažnosti) uznesenia krajského súdu zo 16. októbra 2024 nie je spôsobilé založiť zodpovednosť za porušenie jej práva na konanie bez zbytočných prieťahov.

17. S poukazom na uvedené preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v jej petite.

19. Na záver ústavný súd pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sa sťažovateľka domáhala ochrany svojich práv za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania (primárne mestského súdu) dochádzalo k zbytočným prieťahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu